

SEE MORE JESUS • WANTTOSEEMORE.COM

Ania ti Ibagbaga ti Biblia Maipapan iti Naimbag ken Dakes? — Ti Pundasion • KJV a Kasuratan nga adda Numero ti Strong

THE FOUNDATION • THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Naimbag ken Dakes — Pundasion a Doktrina ti Biblia

NAUNA A SAO

Dua a banag ti agtakder iti sanguanan ti tunggal maysa nga tao iti sirok ti langit: biag ken kinaimbag iti maysa a bangir; patay ken dakes iti sabali a bangir. Kayat ti Apo a dagiti tattao, no dumakkelda a naan-anay, sanayenda dagiti rikna a mangilasin iti dua. Kitaen a nasayaat dagiti tattao nga agaramid ti dakes, ta ipakita a nalawag ti Nasantoan a Sursurat ida. Ammoda ti agaramid ti dakes ngem awan ammoda no kasano ti agaramid ti naimbag. Agplanoda a mangdangran a sipapanunot. Kasla naisagana unayen kadakuada agingga a nagbalinen a paset dagiti bagida, kasla iti bukodda a kudil. Iti udina saanda a pulos makaturog malaksid no adda naaramidanda a dakes. Sadino ti naggapuan ti kasta a puso? Agsublika iti minuyongan. Sadiay adda ti kayo ti biag, ken sadiay adda ti kayo ti pannakaammo ti naimbag ken dakes, ken maysa a nalawag a bilin. Kinuna ti uleg a saan a dumteng ti patay, ken malukatanto dagiti matada. Nakita ti babai, innalana, kinnanna, ken intedna; ket pudno a nalukatan dagiti mata da a dua. Ngem nangted dayta a pannakaammo iti ad-adu ngem ti kabaelanda a bagkaten. Ammoda ti naimbag, ngem awan bilegda a mangaramid iti dayta. Ammoda ti dakes, ngem awan bilegda a mangbusor iti dayta. Immay ti bain, ken immay ti buteng, ket naglemmengda manipud iti mismo a presensia a nayanak da a mangtakder iti sanguananna. Iti sumagmamano laeng a henerasion, tunggal panggep a nabukel iti puso ti tao ket naikillo iti dakes iti amin a tiempo, ken pinagladingitna ti Apo iti pusona. Nupay kasta, idi lumabasen ti panangukom, maysa a lalaki nangbangon iti altar; ket sinang-ol ti Apo ti daton, ken nagsao iti maysa a kari iti pusona. Kasano nga ammo ni Noe a masungbatan ti dakes babaen ti maysa a daton? Iggemem dayta a saludsod agingga iti panungpalan, ta masungbatan dayta iti sabali a kayo, babaen ti sabali a daton, maminsan para iti amin. Sigurado nga agtalinaed ti kari: siasinoman a dumngeg agbiagto a natalged, ket aginanananto manipud iti buteng ti dakes. Sukimatem daytoy.

TALLO A SALUDSOD A SUNGBATAN DAYTOY NGA ADAL:

1. Ania dagiti dua a banag nga adda iti sanguanan ti tunggal maysa a tao ita, ken ania ti kita ti puso a paay-anan ti dakes?
2. Ania ti inaramid ti pannakaammo iti naimbag ken dakes iti lalaki ken babai, ken apay nga naglemmengda manipud iti presensia ti Apo?
3. Idi ti tunggal panggep ti puso ti tao ket dakes laeng iti amin a tiempo, ania ti simmungbat iti dakes, ken siasino ti aginana manipud iti buteng iti dakes?

SAO-SAO A GREEK

- “**Ilasin**” — **G1253 diakrisis** — maysa a panangilasin, maysa a panangukom iti nagbaetan
ti intero a panagadal iti maysa a sao: dagiti pannakarikat' nasanay tapno maammuan ti naimbag ken dakes (Hebreo 5:14)
- “**pannakarikna**” — **G145 aistheterion** — ti pannakabalin a mangriknail, ti rikna
Ti pannakailasin dumakkel babaen ti panagusarna — masapul a masanay dagiti rikna
- “**Nasayaat**” — **G2570 kalos** — mayat, napudno, maikari
ti naimbag a mabalin a matukod (mailasin) ti maysa a natakneng a tao
- “**dakes**” — **G2556 kakos** — dakes, saan a nasayaat, makadangran
ti dakes a kabaelan ti maysa a nataengan a tao a mailasin ken laksiden
- “**kayo**” — **G3586 xylon** — kayo, kayo (a tree), sarukod
Babaen iti maysa a kayo immay ti pannakaammo a nangnangruna pay ngem iti kabaelan ti tao; iti maysa a kayo naawitan dagiti basbasolna (1 Pedro 2:24)

IMPULSO A NGA SASAO ITI HEBREO

- “**dakes**” — **H7451 ra** — dakes, saad, riribuk, panagsagaba, kinakurapay
ti balikas ti intero a panagadal, a naisaad a maulit-ulit a maibusor iti naimbag
- “**Nasayaat**” — **H2896 towb** — napintas, makaay-ayo, nasayaat
inkabil iti sangoananta agraman biag (Deuteronomy 30:15) — no ania ti awagan ti Apo a naimbag, awan duadua a naimbag dayta
- “**ammo**” — **H3045 yada** — Mangammo, mangbigbig, mangilasin
ti panangammo iti naimbag ken dakes — ti sao ti serpiente, ken ti awit ti tao
- “**sirib/pannakaammo**” — **H1847 daath** — sirib, pannakailasin
ti nagan ti kayo — ti kayo ti pannakaammo iti naimbag ken dakes
- “**mabuteng**” — **H3372 yare** — mabuteng, agbuteng; mangraem
ti umuna a bunga ti kinasukir: nagbutengak, ket naglemmengak
- “**presensia**” — **H6440 panim** — ti rupa, ti langa
iyaklon manipud iti sanguananna ket ti aglemmeng manipud iti rupana
- “**Panagtalek**” — **H982 batach** — agtalek, mangnamnama, agmaris a natalged
ti sungbat a maibusor iti buteng: iti tiempo a mabutengak, agtalekak (Salmo 56:3)
- “**Rigat**” — **H6869 tsarah** — rigat, panagsagaba, ladingit
ti naillet a lugar a pangibaludan ti dakes iti maysa a tao (Proverbio 1:27)
- “**pannakaparigat**” — **H6695 tsuqah** — kadagsat, ladingit
ti pammarigat ti kabusor iti kararua (Proverbs 1:27)
- “**napagsapulan**” — **H3928 limmud** — nasursuruan, naaramat
dakes a naadal agingga nga kasla bukodna a kudil ti maysa a tao (Jeremias 13:23)

“Imahinasyon” — **H3336 yetser** — panagpanunot, ramka, panggep
Ti nakita ti Dios iti puso ti tao sakbay ti layus, ken kalpasan daytoy (Genesis 6:5; 8:21)

PANGRUGIAN A SANGGAPO

Hebreo 5:14 Maysa pay, ti natangken a taraon ket para kadagiti nataengan, dagiti nasuroan a mangilasin iti nasayaat ken dakes gapu iti kapadasanda a mangammo iti naimbag ken dakes.

[G2556 kakos ■] [G2570 kalos ■] [G1253 diakrisis ■] [G145 aistheterion ■]

NATANGKEN A TARAON = DAGITI NATAENGAN → NASUROAN A MANGILASIN ITI NASAYAAT KEN DAKES GAPU ITI KAPADASANDA A MANGAMMO ITI NAIMBAG KEN DAKES.

(Dagitoy dagiti bukodko a panunot — daytoy ti pundasion ti intero nga adal: nadakamat a sangsangkamaysa ti naimbag ken dakes iti Nasantoan a Surat. Saan a mangipasimudaag a rumbeng a ramanan ti maysa a tao ti dakes, ngem masapul a masanay dagiti rikna a mangilasin iti daytoy ken mangilaksid iti daytoy. Kitkitaen nga umuna ti adal dagiti tattao a mangar-aramid iti dakes, kalpasanna ti minuyongan a nagserkan ti pannakaammo, ken kalpasanna ti altar a nangsungbatan iti dakes.)

I. BIAG KEN NAIMBAG, PATAY KEN DAKES — DAGITI DUA A NAIPASANGO KENKA

A. Deuteronomio 30:15 Kitaem, inkabilko ita nga aldaw iti sangoananyo ti biag ken imbag, patay ken dakes. **[H7451 ra ■] [H2896 towb ■]**

ISALSAL ITI SANGOANAM ITA NGA ALDAW: BIAG + NAIMBAG → PATAY + DAKES.

(Dagiti personal a panunotko — ti dakes, ra (H7451, evil), ket naibaga a bumusor iti naimbag, towb (H2896, good), maminsan-minsan iti entero a Kasuratan. Naikabil ti dua nga agpada tapno ti maysa a tao ket makasursuro a mangilasin kadagitoy, kas iti wagas a naisina ti lawag manipud iti sipnget.)

B. Mikias 3:1 Kinunak, “Ita, dumngegkayo, dakayo a mangidadaulo iti Jacob ken agturturay iti balay ni Israel: Saan kadi a rumbeng a maawatanyo ti hustisia? **[H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H3045 yada ■]** (2) Dakayo a manggurgura iti naimbag ken mangay-ayat iti dakes, dakayo a manglaplaplap iti kudilda, iti lasagda manipud kadagiti tulangda-

SAAN AYA A REBBENGYO A MAAMMUAN TI HUSTISIA? → DAGITI MANGGURA ITI NAIMBAG, KEN MANGAYAT ITI DAKES.

C. Dagiti Proverbio 1:24 Immawagak ket saankayo a dimngeg; Inyunnatko ti imak, ngem awan ti nangikaskaso. **[H6695 tsuqah ■] [H6869 tsarah ■]** (25) Ngem saanyo nga inkankano dagiti amin a sursurok ken saanyo nga impangag ti panangtubtubngarko. (26) Katawaakto ti pannakadidigrayo, laisenkayonto inton dumteng ti panagbuteng— (27) inton dumteng a kasla bagyo ti kasta unay a butengyo ket iyanginnakayo ti didigra a kas iti alipugpog, inton dumteng ti panagrigat ken panagtuok kadakayo. (28) Iti kasta ket awagandakto, ngem saanakto a sumungbat; kastanto unay ti panangawagda kaniak, ngem saandakto a masarakan.

NAGAYABAK, NGEM SINUKIRDAK → IDIN AWAGANDAKTO, NGEM SAANKO A SUNGBATAN.

(Dagiti personal a panunotko — ti rigat, tsarah (H6869, distress), aggapu iti ramut a kaipapananna ket akikid: ti naillet, nairekep a paset ti kararua nga adda iti siled ti gubat. Ti ladingit, tsuqah (H6695, anguish), isu ti pressure dayta a panangkubkub. Iti dayta nairekep a kinasipnget, iyeg ti Apo ti lawag ti panangisalakanna, no ti tao dumngeg.)

D. Dagiti Proverbio 1:29 Gapu ta kagurada ti pannakaammo ken saanda a pinili ti agbuteng kenni Yahweh **[H7451 ra ■] [H8085 shama ■] [H1847 daath ■]** (30) saanda a sinurot ti sursurok, ken linaisda amin a panangilintegko. (31) Kanendanto ti bunga dagiti aramid, ket mapnekdanto babaen iti bunga dagiti panggepda. (32) Mapapatayto dagiti saan a nasuroan inton tumallikudda, ket ti di panangikaskaso dagiti maag ti mangdadaelto kadakuada. (33) Ngem ti siasinoman a dumngeg kaniak ket agbiagto a sitatalged ken aginananto a sitatalged nga awanan iti panagbuteng iti didigra.”

GINURA(N) DA TI PANNAKAAMMO + SAAN NGA PINILI TI PANNAKABUTENG ITI APO → NGEM ISU A DUMDUMNGEG AGTALINAED A NATALNA MANIPUD PANNAKABUTENG ITI DAKES.

E. Isaias 5:20 Asi pay dagiti mangibagbaga a ti dakes ket nasayaat ken ti nasayaat ket dakes; a mangibagbag nga iti sipnget ket lawag ken ti lawag ket sipnget; a mangibagbaga nga iti napait ket

nasam-it ken iti nasam-it ket napait! [H2896 towb ■] [H7451 ra ■]

ASI PAY = TI DAKES KET NASAYAAT + TI NASAYAAT KET DAKES → ITI SIPNGET KET LAWAG.

II. DAGITI TAO A MANGARAMID ITI DAKES — UPPAT A PAGILASINAN, KEN TI DALAN TI NALINTEG

A. Jeremias 4:22 Ta iti kinamaag dagiti tattao—saandak nga am-ammo. Nakunengda a tattao ken awan pannakaawatda. Nalaingda no maipapan iti kinadakes, ngem awan ammoda nga agaramid iti kina-imbag. [H3045 yada ■]

NALAINGDA NO MAIPAPAN ITI KINADAKES + AWAN AMMODA NGA AGARAMID ITI KINA-IMBAG = SAANDAK NGA AM-AMMO.

B. Dagiti Proverbio 24:8 Adda maysa a tao nga agpangpanggep nga agaramid iti dakes-nalaing nga agaramid iti linuloko ti iyaw-awag kenkuana dagiti tattao. [H2803 chashab ■]

ISUNA A MANGIPASNGAY ITI DAKES = MAYAT A TAO.

C. Jeremias 13:23 Kabaelan aya a sukatan dagiti tattao ti Kuz dagiti maris ti kudilda, wenno kabaelan aya a sukatan ti maysa a leopardo ti labang daytoy? No kabaelanda, sika a mismo, uray naruumka iti kinadangkes, mabaelam koma met ngarud ti agaramid iti nasayaat. [H3928 limmud ■]

NARUAM NGA AGARAMID ITI KINADANGKES = TI MARIS TI KUDIL TI KUZ + TI LABANG TI LEOPARDO, SAAN A NASUKATAN.

D. Dagiti Proverbio 4:14 Saanmo a surotan ti wagas dagiti nadangkes ken saanmo nga ar-aramiden ti wagas dagiti agar-aramid iti dakes. [H7451 ra ■] (15) Liklikam daytoy, saanka a mapmapan iti daytoy; liklikam daytoy ket magnaka iti sabali a dalan. (16) Ta saanda a makaturog agingga a makaaramidda iti dakes ken saanda a makaturog agingga nga adda maipatublakda. (17) Ta kankanenda ti tinapay ti kinadangkes ken in-inumenda ti arak ti kinaranggas.

DIKA SUMREK + AGSARDENGA + AGPUKAWKA MANIPUD ITI DALAN → TA DIDA MAKATUROG, NO SAANDA A MAKAARAMID ITI DAKES.

E. Dagiti Proverbio 4:18 Ngem ti dalan ti agar-aramid iti umno ket kas iti panagbannawag a lumawlawag; rumanraniag agingga nga umay ti naan-anay a kinaraniag ti aldaw. (19) Ti dalan dagiti nadangkes ket kasla sipngat - saanda nga ammo no ania iti pakaitibtibkulanda.

DALAN TI NALINTEG = AGRARANIAG A SILAW, AG-INAYON-AYON AGINGGA ITI NATAN-OK NGA ALDAW → DALAN TI NADANGKES = SIPNGAT.

(Dagitoy dagiti bukodko a panunot — dagitoy dagiti marka dagiti tattao nga agar-aramid iti dakes. Kurangda iti pannakaammo a mangaramid iti nasayaat. Pagpanggependa a sipapanunot ti mangaramid iti dakes. Naisanayda unay iti daytoy agingga a kasla bukodda a kudil. Iti udina saandan a makaturog malaksid no nakaaramidda iti dakes. Ket paset ti saanda a maawatan ket daytoy: saanda a makita, agingga a naladawen, ti dakes nga ar-aramidenda iti bukodda a kararua.)

III. TI PENTATEUCH — GENESIS: TI KAYO, TI PANNAKATNAG, KEN TI DAKES A PUSO

A. Genesis 2:8 Nangikabil ni Yahweh a Dios iti minuyongan iti dayaen a paset, iti Eden, ket inkabilna sadiay ti lalaki a sinukogna. [H7451 ra ■] [H1847 daath ■] [H2896 towb ■] (9) Manipud iti daga, pinadakkel ni Yahweh a Dios ti tunggal kayo a makaay-ayo iti panagkita ken nasayaat a kanen. Nairaman ditoy ti kayo ti biag nga adda idia tengnga ti minuyongan, ken ti kayo iti pannakaammo iti nasayaat ken dakes.

TUNGGA KAYO A NAIMNAS ITI PANAGKITA KEN NASAYAAT A KANEN + TI KAYO TI BIAG + TI KAYO TI PANNAKAAMMO ITI NASAYAAT KEN DAKES.

(Dagiti bukodko a panunot — imutektekak dagiti kayo. Tunggal kayo ket nasayaat a taraon. Kalpasanna, sina-sinana ti kayo ti BIYAG. Ken sina-sinana met ti kayo ti PANNAKAAMMO iti naimbag ken dakes. Dua a kayo ti nagtakder iti tengnga, ket maysa laeng ti maiparit.)

B. Genesis 2:15 Innala ni Yahweh a Dios ti tao ket impanna isuna idia minuyongan ti Eden tapno sukayen ken taripatoenna daytoy.

INALA TI APO A DIOS TI TAO + INKABILNA ISUNA ITI MININDAAN → TAPNO TALONENNA DAYTA KEN BANTAYANNA.

C. Genesis 2:16 Binilin ni Yahweh a Dios ti tao a kunana, “Nawayaka a mangan manipud iti tunggal kayo iti minuyongan. [H7451 ra ■] [H2896 towb ■] [H1847 daath ■] (17) Ngem saanka a mangmangan manipud iti kayo ti pannakaammo iti nasayaat ken dakes, ta iti kanito a manganka manipud iti daytoy, awan duadua a matayka.”

MANIPUD ITI TUNGAL KAYO NAWAYAKA A MANGAN → NGEM SAAN A MANIPUD ITI KAYO TI PANNAKAAMMO ITI NAIMBAG KEN DAKES → ITI ALDAW A MANGANKA MANIPUD ITI DAYTA, SIGURADO A MATAYKA.

(Dagiti bukodko a panunot — inted ti Apo ti adu: manipud iti TUNGAL kayo, manganka a siwawaya. Maysa laeng a kayo ti imparitna. Ket ti bilin ket naited iti TAO, gapu ta saan pay a naaramid ti babai.)

D. Genesis 3:1 Ita, ti uleg ket nasiksikap ngem kadagiti dadduma a narungsot nga ayup iti tay-ak nga inaramid ni Yahweh a Dios. Kinunana iti babai, “Agpayso kadi a kinuna ti Dios a, ‘Saankayo a mangmangan manipud iti aniaman a kayo iti minuyongan?’” [H3045 yada ■] (2) Kinuna ti babai iti uleg, “Mabalinmi a kanen ti bunga manipud kadagiti kayo iti minuyongan (3) ngem maipapan iti bunga ti kayo nga adda iti tengnga ti minuyongan, kinuna ti Dios, ‘Saanyo a mabalin a kanen daytoy, wenno sagiden man laeng daytoy, ta no aramidenyo dayta, mataykayo.’” (4) Kinuna ti uleg iti babai, “Saan, saankayo a matay. (5) Ta ammo ti Dios nga iti aldaw a kanenyo daytoy, malukatan dagiti matayo, ket agbalinkayonto a kas iti Dios, nga ammona ti naimbag ken dakes.”

KINUNA TI DIOS → KINUNA TI ULEG: SAANKAYO A PUDNO A MATAY + AGBALINKAYONTO A KAS KADI DIOS, MAAMMOANYO TI NAIMBAG KEN DAKES.

E. Genesis 3:6 Ket idi nakita ti babai a ti kayo ket nasayaat a kanen, ken makaay-ayo daytoy iti mata, ken ti kayo ket makapaawis a mangpasirib iti tao, nangala ti babai kadagiti bungana, ket kinnanna daytoy. Ken inikkanna met ti asawana a kaduana, ket kinnanna daytoy. [H3045 yada ■] [H2896 towb ■] (7) Agpada a nalukatan dagiti matada, ken naamirisda a lamo-lamoda. Nangdaitda kadagiti bulbulong ti igos ket nangaramidda iti pangabbongda kadagiti bagbagida.

NAKITANA + NANGALA + KINNANNA + INIKKANNA → NALUKATAN DAGITI MATA DAGITI DUADA, KET NAAMMOANDA A LAMOLAMODA.

(Dagitoy pribado a kapanunotak — awan ti bain sakbay daytoy. Immay ti pannakaammo, ket ti umuna a naipakitana kadakuada ket ti bukodda a kinalamo-lamo. Ti pannakaammo iti naimbag ken dakes, nga awanan pannakabalin a maibusor iti dakes, mangpataud iti bain.)

F. Genesis 3:8 Nanggegda ti arimpadek ni Yahweh a Dios iti minuyongan iti kalalammiisan ti aldaw, isu a naglemmeng ti lalaki ken ti asawana manipud iti presensia ti Dios, kadagiti kakay-kaywan iti minuyongan. [H6440 panim ■] [H7307 ruach ■]

NANGNGEGDA TI TIMEK NI APO DIOS → KEN NAGLEMMENGDA MANIPUD ITI PRESENSIA NI APO DIOS.

(Dagiti personal a panunotko — ti kaadda ket panim (H6440, kaadda), ti rupa. Ti kinasukir ket nangyeg kadakuada nga aglemmeng manipud iti mismo a rupa a nakaipasnekanda nga agtakder. Ken “ti lam-ek ti aldaw” ket, iti Hebreo, ti angin ti aldaw.)

G. Genesis 3:9 Immawag ni Yahweh a Dios iti lalaki ket kinunana kenkuana, “Sadino ti ayanmo?” [H3372 yare ■] (10) Kinuna ti lalaki, “Nanggegko nga addaka iti minuyongan, ket nagbutengak, gapu ta lamo-lamoak. Isu’t gapuna a naglemmengak.”

NANGNGEGKO TIMEKMO + NAGBUTENGAK, GAPU TA LAMOLAMOAK → ISU NGA NAGLEMMENGAK.

(Dagiti pribado a kapanunotak — mabuteng, yare (H3372, mabuteng): ti umuna a buteng iti isuamin a Kasuratan ket sumaruno iti umuna a saan a panagtulnog. Simrek ti buteng a kaduana ti pannakaammo iti dakes.)

H. Dagiti Salmo 56:3 No mabutengak, agtalekak kenka. [H982 batach ■] [H3372 yare ■] (4) Iti Dios, a daydayawek ti saona—agtalekak iti Dios; saanakto nga agbuteng; ania ti mabalin nga aramiden ti tao kaniak?

ITI TIEMPO A MABUTENGAK = AGTALEKAK KENKA → DIAK PAGBUTNGAN ITI ARAMIDEN TI LASAG KANIAK.

I. Dagiti Salmo 56:11 Agtalekak iti Dios; saanakto nga agbuteng, ania ti mabalin nga aramidek ti tao kaniak? [H3372 yare ■] [H982 batach ■]

PANANGITALEK ITI DIOS = SAANAKTO NGA AGBUTENG, ANIA TI MABALIN NGA ARAMIDEK TI TAO KANIAK.

(Dagiti bukodko a panunot — iyurnos ti dua a linia daytoy sangsangayan a salmo iti abay-abay. Iti immuna: "iti tiempo a mabutengak, agtalekako." Iti sumaganad: "Diakto agbuteng." Ti panagtalek ket adda iti nagbaetan ti dua — ti pagayatan a naiyurnos a mangpamek iti panagbuteng, tapno salaknibanna ti puso. Daytoy ti sungbat iti kinuna ni Adan a "Nagbutengak, ket naglemmengak": saan a ti aglemmeng manipud iti presensia, no di ket ti agtalek iti sao.)

J. Genesis 3:22 Kinuna ni Yahweh a Dios, “Ita, nagbalin a kasla kadatayo ti lalaki, ammona ti naimbag ken dakes. Isu nga ita, masapul a saanen isuna a mapalubusan a mangigaw-at iti imana a mangala manipud iti kayo ti biag, kanenna daytoy, ket agbiag iti agnanayon.” **[H3045 yada ■]** (23) Isu a pinapanaw isuna ni Yahweh a Dios manipud iti minuyongan ti Eden, tapno sukayenna ti daga nga isu ti nakaalaanna. (24) Pinapanaw ngarud ti Dios ti lalaki iti minuyongan, ket nangikabil isuna iti kerubim iti daya ti minuyongan ti Eden, ken umap-apoy a kumpulan nga agrikrikos, tapno mabantayan ti dalan nga agturong iti kayo ti biag.

NAGBALIN A KASLA KADATAYO TI LALAKI, AMMONA TI NAIMBAG KEN DAKES → NAIPAPANAW + MAYSA A KAMPILAN A GUMIL-AYAB, TAPNO BANTAYANNA TI DALAN NGA AGTURONG ITI KAYO TI BIAG.

(Dagiti personal a panunotko — adda iti pannakaammo iti nasayaat ken dakes a nangted iti tao iti ad-adu ngem kabaelanna nga awiten. Ti pannakaammo limmabesna ngem iti pannakabalinna. Mabalinna itan nga ammoen ti nasayaat, ngem saanna a maaramid dayta. Mabalinna nga ammoen ti dakes, ngem saanna a masarangan dayta. Ket ti kumpulan bimmantay iti dalan nga agturong iti kayo ti biag, tapno saan a mangan ken agbiag nga agnanayon iti dayta a nadadael a kasasaad.)

K. Genesis 6:5 Nakita ni Yahweh a nakaru ti kinadakes ti sangkatao-an iti daga, ken agtultuloy a dakes laeng ti tunggal pagduyusan dagiti pagayatan dagiti pusoda. **[H6087 atsab ■]** **[H7451 ra ■]** **[H3336 yetser ■]** (6) Nagbabawi ni Yahweh a pinarsuana ti sangkatao-an iti rabaw ti daga, ken daytoy ti nagladingitan iti pusona.

ITI TUNGAL PANUNOT TI KAPANUNOTAN TI PUSPUSONA = DAKES LATTA A NAINNAYON → KEN NASAKITAN ISUNA ITI PUSONA.

(Dagiti personal a panunotko — ti imagination ket yetser (H3336, imagination), ti banag a naaramid: dagiti panggep ken tarigagay a naformar iti puso. Nakita ti Dios ti kinadangkes, nga isu ti bunga ti dakes. Ti dakes ket aggapu iti naformar a panggep ti puso. Ket nagladingit isuna iti pusona. Uray ita, no ti Espiritu Santo ket maladingit, gapu ta dagiti dakes a panunot, tarigagay, ken panggep ket sipud pay a maidulin iti unegna.)

L. Genesis 8:20 Nangaramid ni Noe iti altar para kenni Yahweh. Nangala isuna iti sumagmamano kadagiti nadalus nga ayup ken sumagmamano kadagiti nadalus a billit, ket nangidaton isuna kadagiti daton a maipuur iti altar. **[H7451 ra ■]** **[H3336 yetser ■]** **[H7381 reyach ■]** **[H5207 nichoach ■]** **[H5930 olah ■]** (21) Nalang-ab ni Yahweh ti makaay-ayo nga ayamuom ket kinunana iti pusona, “Saankonton nga ilunod pay ti daga gapu iti sangkatao-an, uray pay no dagiti kababalin dagiti pusoda ket dakes sipud kinaubingda. Saanko met a dadaelen dagiti amin a banag a sibibiag, a kas iti inaramidko. (22) Bayat nga adda ti daga, addanto latta tiempo ti panagmula ken panagapit, lammiis ken pudot, panawen ti pudot ken lam-ek, aldaw ken rabii.

NANGIDATON NI NOE KADAGITI DATON A MAIPUOR → NAANGOT NI YAHWEH TI NASAM-IT NGA ANGGO → SAANKO NGA ILUNOD MANEN TI DAGA.

(Dagiti personal a panunotko — maysa a saludsod a rumbeng a sukusukimaten: kasano nga naammoan ni Noe nga agsakripisio? Nakangngeg kadi iti timek? Adda kadi pakainaigan ti sakripisio iti kinadakes? Ti puso ti tao ket nadakes latta sipud kinaubingna. Ngem idi naisagana ti daton a mapuoran, nagsao ti Apo iti talna iti pusona, a kas la no laeng ti sakripisio ti simmungbat iti kinadakes, ta ti apuy ti nangibus iti daton. Igaammom ti saludsod. Sungbatan ti Kasuratan daytoy iti sabali a kayo.)

PANANGRIKEP

Dagiti Proverbio 1:33 Ngem ti siasinoman a dumngeg kaniak ket agbiagto a sitatalged ken aginananto a sitatalged nga awanan iti panagbuteng iti didigra.” **[H7451 ra ■]** **[H8085 shama ■]**

ISIASINO A DUMDUMNGEG = AGNAED A NATALGED + NATALNA NGA AWAN BUTENG TI DAKES.

1 Pedro 2:24 Inawitna mismo dagiti basbasoltayo iti bagina idiay kayo, tapno awanen ti pasettayo iti basol, ken tapno agbiagtayo para iti kinalinteg. Naagasankayo babaen kadagiti sugatna.

[G3586 xylon ■] [G399 anaphero ■]

INAWITNA MISMO DAGITI BASBASOLTAYO ITI BAGINA IDIAY KAYO → AWANEN TI PASETTAYO ITI BASOL, AGBIAGTAYO PARA ITI KINALINTEG + NAAGASANKAYO BABAEN KADAGITI SUGATNA.

(Dagiti personal a panunotko — ti saludsod maipapan iti altar ni Noah ket masungbatan ditoy. Babaen iti kayo immay ti pannakaammo iti dakes. Iti kayo naikkat ti dakes. Ti daton nga inggaw-at ni Noah, ti Dios a mismo ti nangipaay: ti bagina a mismo, ti bagina a mismo, maymaysa a daton. Ti asinoman a dumngeg ket aginana manipud iti buteng iti dakes, ta ti dakes ket nasungbatanen.)

PADAS A PANNUBOK

1. Deuteronomio 30:15 — Kitaem, inkabilko ita nga aldaw iti sangoananyo:

- a) bendision ken lunod laeng
- b) biag ken imbag, patay ken dakes
- c) ti linteg ken ti bilin

2. Genesis 2:16-17 — Nawayaka a mangan manipud iti tunggal kayo iti minuyongan, malaksid iti:

- a) ti kayo ti biag
- b) tunggal kayo a makaay-ayo iti panagkita
- c) ti kayo ti pannakaammo iti nasayaat ken dakes

3. Dagiti Proverbio 1:33 — Siasino ti agbiagto a sitatalged ken aginananto a sitatalged nga awanan iti panagbuteng iti didigra?

- a) ti siasinoman a dumngeg kaniak
- b) dagiti mangbirok kaniak nga umuna iti bigat
- c) dagiti nakawakan, iti kinarang-ayda

4. Jeremiah 13:23 — Mabaelan dagiti naruamen iti kinadangkes ti agaramid iti nasayaat, no:

- a) naisuroda nga agaramid iti nasayaat
- b) kabaelan sukatan ti Kuz dagiti maris ti kudilna, wenno kabaelan ti leopardo ti labangna
- c) naparangarang dagiti akin-baba dagiti kagayda

5. Genesis 3:8 — Naglemmeng da Adan ken ti asawana manipud iti:

- a) ti presensia ti Dios, kadagiti kakay-kaywan
- b) ti gumilgil-ayab a kampilan iti daya ti minuyongan
- c) ti timek ti serpiente

6. Genesis 3:22-24 — Apay a pinapanaw ti lalaki iti minuyongan?

- a) tapno saanen a mangan manen iti bunga ti kayo ti pannakaammo iti naimbag ken dakes
- b) gapu ta ti serpiente ket adda pay laeng iti minuyongan
- c) tapno saan a mangala met iti kayo ti biag, kanenna daytoy, ket agbiag iti agnanayon

7. Genesis 8:21 — Idi nalang-ab ni Yahweh ti makaay-ayo nga ayamuom, kinunana a dagiti kababalin dagiti puso ti tao ket:

- a) laeng nga dakes iti agtultuloy
- b) dakes sipud kinaubingna
- c) simmardeng nga agaramid iti naimbag

SUNGBAT A NAINPUSO: 1-b, 2-c, 3-a, 4-b, 5-a, 6-c, 7-b

ANIA TI PAKAIBATAYAN TI DAYTOY ADAL

KASANO NGA IYEG TI ANNINIWAN TI LAWAG: NAGTAKDER TI KAYO TI BIAG ITI TENGNGA (GENESIS 2:9) → ITI AGBALLIGI, ITEDKO TI MANGAN ITI KAYO TI BIAG (APOCALIPSIS 2:7). TI KAYO A NABANTAYAN BABAEN ITI KAMPILAN KET NALUKATAN MANEN IDIAY KRISTO.

→ TI KAIPAPANAN DAGITI SASAO: TI NASAM-IT A BANGLO TI DATON NI NOE (GENESIS 8:21) → NI CRISTO INTEDNA TI BAGINA KAS MAYSA A DATON KEN SAKRIPISIO ITI DIOS PARA ITI NASAM-IT A BANGLO (EFESO 5:2). TI BANGLO NGA INTED NI NOE, TINUNGPAL TI ANAK.

KASTOY TI PANNAKAIPAAYNA KENKA: NAGLEMMENGDA MANIPUD ITI PRESENSIA, TI RUPA, TI APO (GENESIS 3:8), NGEM MAKITANTO TI DIOS DAGITI NADALUS TI PUSODA (MATEO 5:8), KET MAKITANTO DAGITI ADIPENNA TI RUPANA (APOCALIPSIS 22:4). TI BUTENG TI NAGLEMMENG ITI RUPA. TI PANAGTALEK TI MANGISUBLI ITI DAYTA (SALMO 56:11).

→ KASANO A MASAGID DAYTOY TI PUSO: TUNGGALLADAWAN DAGITI PANPANUNOT TI PUSO KET DAKES LAENG (GENESIS 6:5) → TI SAO TI DIOS KET MANANGUKOM KADAGITI PANPANUNOT KEN PANGGEP TI PUSO (HEBREO 4:12). TI NANGGLADINGIT KENKUANA IDI, SINUKIMAT ITA TI SAO.

→ TI KAIPAPANAN DAYTOY PARA ITI KINAAGNANAYON: TI PANNAKAAMMO A NANGLABES ITI PANNAKABALIN TI TAO KET MASUNGBATAN BABAEN KADAGITI PANNAKARIKNA A NASANAY A MANGILASIN ITI NASAYAAT KEN DAKES (HEBREO 5:14), KEN TI SIASINOMAN A DUMNGEG KET AGINANA MANIPUD ITI BUTENG ITI DAKES (PROVERBIO 1:33). TI BUTENG A SIMREK IDIAY MINUYONGAN KET NAULIMEK ITI PUSO A DUMDUMNGEG.

ANIANO NGA ARAMIDEM TAPNO MAISALAKAN KA?

Kitaenyo ti panagadal ti Bibliami — "Ania ti Rumbeng nga Aramidek tapno Maisalakanak"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Ilocano Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).